

SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ ¹

Kanun Numarası :
Kabul Tarihi :
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih: 03/08/1995 Sayı: 22363
Yayımlandığı Düstur : Tertip: Cilt: Sayfa:

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, sigorta acentelerinin faaliyetlerine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, acentelerin niteliklerine, kuruluşlarına, faaliyetlerine, tesis edecekleri teminatlara, tutacakları defter, belge ve kayıt düzeni ile yapamayacakları işlere ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Acentelere verilen yetkilerin devrine ilişkin usul ve esaslar da bu yönetmeliğin kapsamındadır.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu'nun 9'uncu ve 26'ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4-Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Kanun: 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanununu,
- b) Müsteşarlık:Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığını,
- c) Birlik:Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğini,
- d) Sigorta Şirketi: Türkiye'de kurulmuş sigorta şirketleri ile yabancı ülkelerdeki sigorta şirketlerinin türkiye'deki şubelerini,
- e) Acente:Sigorta acentesi ve tali acenteyi,
- f) Tali Acente: Sigorta acentelerinin acentelik faaliyetleri ile ilgili olarak tayin ettikleri gerçek veya tüzelkişi acenteleri,

¹ Danıştay 10 uncu Dairesi 21.11.1995 tarih ve 1994/7882 Esas Nolu karar ile bu yönetmeliğin tamamı hakkında yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu ise 16.02.1996 tarih ve 1996/22 nolu İtiraz Kararı ile yürütmeyi durdurma kararını 14, 15, 19 ve 20 inci maddeleri açısından iptal etmiştir. 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanununun 9 ve 26 ncı maddelerinin Anayasa Mah. Kararı ile iptali nedeniyle Danıştay 10 uncu Dairesi, 06.11.1997 tarih ve 1994/7882 Esas No, 1997/4158 Karar no ile Sigorta Acenteleri Yönetmeliğini tamamen iptal etmiştir.

g) Sicil: Sözleşme yapmaya veya prim tahsiline yetkili acenteler sicilini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Acentelerin Kuruluş ve Faaliyet Esasları

Gerçek kişi acentelerde aranacak nitelikler

Madde 5-Acentelik yapacak gerçek kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türkiye'de ikamet etmeleri,
- b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmaları,
- c) En az lise veya dengi okul mezunu olmaları,
- d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis yahut sigortacılık mevzuatına aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya birden fazla ağır para cezasına mahkum edilmemiş olmaları, cezası ne olursa olsun zimmet, ihtilas, rüşvet, irtikap, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymemiş olmaları,
- e) İflas etmemiş veya konkordato ilan etmemiş olmaları.

Tüzel kişi acentelerde aranacak nitelikler

Madde 6- Acentelik yapacak tüzel kişilerde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Merkezlerinin Türkiye'de bulunması,
- b) İflas etmemiş veya konkordato ilan etmemiş olmaları,
- c) Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde tüzel kişi kurucuların ve adi komandit şirketlerde tüzel kişi komanditerlerin iflas etmemiş veya konkordato ilan etmemiş olmaları,
- d) Kollektif şirketlerde ortakların tamamının, anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde gerçek kişi kurucularının, adi komandit şirketlerde gerçek kişi ortaklarının, eğitim şartı hariç beşinci maddede belirtilen nitelikleri taşımaları.

Tüzel kişi acentelerde temsil ve ilzame yetkili olan yöneticilerinin gerçek kişi acentelerde aranılan niteliklere sahip olması şarttır.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerine sahip gerçek kişi sigorta acentelerinde aranacak diğer nitelikler

Madde 7- Kendilerine sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilecek gerçek kişi sigorta acentelerinde, bu yönetmeliğin 5'inci maddesinde düzenlenen genel niteliklere ek olarak aşağıdaki niteliklerden birisi aranır:

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

- a) En az iki yıllık konusu ile ilgili yüksek okul veya dört yıllık yüksek okul mezunu olmak veya Birlikçe kabul edilip Müsteşarlıkça uygun görülen bir kursu tamamlamış olmak,
- b) En az iki yıl bir sigorta şirketinde imza yetkisine sahip olarak görev yapmış olmak veya en az üç yıl bir sigorta veya reasürans aracısı yanında bilfiil sigorta istihsal elemanı olarak çalışmak suretiyle belli bir mesleki deneyim kazanmış olmak,
- c) En az iki yıl aracılık yetkisine sahip acente olarak çalışmış olmak.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkisi verilecek acentelerin yeterli düzey ve nitelikte mekan ve donanıma sahip olmaları gerekir.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerine sahip tüzel kişi sigorta acentelerinde aranacak diğer nitelikler

Madde 8- Kendilerine sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilecek tüzel kişi sigorta acentelerinde, bu yönetmeliğin 6'ncı maddesinde düzenlenen genel niteliklere ek olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Hayat, hastalık, ferdi kaza sigortaları ve zorunlu sigortalarla sınırlı olarak yetki verilen sigorta acenteleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sigorta acenteliği dışında başka bir ticari faaliyetle iştigal edeceklerine dair hüküm bulunmaması,
- b) Sermaye şirketi niteliğindeki sigorta acentelerinin, asgari ödenmiş sermayelerinin 250.000.000.-Türk Lirası ve hisse senetlerinin nama yazılı olması.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkisi verilecek sigorta acentelerinin yeterli düzey ve nitelikte mekan ve donanıma sahip olmaları gerekir.

Şirketi temsil ve ilzama yetkili olan yöneticilerin bu yönetmeliğin 7'nci maddesinde sayılan niteliklere sahip olması şarttır.

Kuruluşta aranan asgari sermaye miktarı her yıl Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan toptan eşya fiyatları endeksi artış oranını aşmamak kaydıyla Müsteşarlıkça arttırılabilir.

Acentelik yapamayacaklar

Madde 9-Aşağıdaki gerçek veya tüzel kişiler acentelik yapamazlar:

- a) Bu yönetmelikte sayılan nitelikleri kaybedenler,
- b) Sigorta hasar eksperliği, brokerlik ve prodüktörlük yapanlar,
- c) Bu Yönetmeliğin 17'nci maddesinde belirtilen teminatı tesis etmeyenler,
- d) Sigorta hasar eksperlerine, brokerlere ve prodüktörlere ortak olanlar.

Sigorta şirketlerinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile müdürler kurulu üyeleri ve şirket adına imza atmaya yetkili olanlar, görevli buldukları sigorta şirketinin acenteliğini veya tali acenteliğini yapamazlar; bu acentelerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, bu acentelere ortak olamazlar ve bunlardan ücret

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

karşılığı herhangi bir iş kabul edemezler. Bu sınırlamalar sözkonusu kimselerin eş ve velayeti altındaki çocukları için de geçerlidir.

Sözleşme yapmayan veya prim tahsiline yetkili olarak çalışamayacaklar

Madde 10- Bu yönetmeliğin 13'üncü maddesinde sayılan nedenlerden dolayı, sözleşme yapma veya prim tahsil yetkilerinden herhangi biri, bir yıl içinde ikinci defa kaldırılan sigorta acentelerine, bu yetkiler bir daha verilemez.

Yukarıdaki fıkra hükmüne göre bir sigorta acentesinin yetkilerinin kaldırılması halinde, aynı acenteye sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerini veren başka sigorta şirketleri de bu durumun öğrenilmesinden itibaren en geç bir ay içerisinde sözkonusu acentenin prim tahsil etme veya sözleşme yapma yetkisini kaldırmak zorundadırlar.

Sigorta sözleşmesi yapma veya prim tahsil etme yetkileri sigorta şirketlerine aittir. Bu yetkiler acentelik sözleşmesinde belirtilmek kaydıyla sigorta acentelerine devredilebilir. Tali acentelere sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilemez.

Yetkilerin tescil ve ilanı

Madde 11- Sigorta acentelerine verilecek yetkilerin kapsam ve sınırı sigorta şirketlerince, tali acentelere verilecek yetkilerin kapsam ve sınırı ise sigorta acentelerince usulü dairesinde tescil ve ilan olunur. Tescil ve ilandan önce acentelik faaliyetinde bulunulamaz.

Sözleşme yapmaya veya prim tahsiline yetkili sigorta acenteleri sicili

Madda 12- Birlik nezdinde, bu yönetmelik hükümlerine göre kendilerine sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilen sigorta acentelerinin kaydolacağı bir Sicil tutulur.

Sigorta şirketleri, Birlikçe gerekli görülen belge ve bilgilerle birlikte sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verdikleri acentelerini, yetkilerin kapsam ve sınırının ticaret siciline tescil tarihinden itibaren 15 gün içinde Sicile kaydedilmek üzere Birliğe bildirmek zorundadırlar. Birlik, Sicile kaydettiği sigorta acentesi ile ilgili olarak Sicil kaydının teşekkül ettiğine dair bir belgeyi acentenin dosyasında saklanmak üzere ilgili şirkete gönderir.

Sözkonusu acenteler hakkında yasal kovuşturmayaya geçilmesi, sigorta şirketleri tarafından verilen yetkilerin kaldırılması veya acentelik sözleşmelerinin sona ermesi halleri de yedi gün içinde sigorta şirketleri tarafından aynı şekilde Sicile işlenmek üzere Birliğe gerekçeleriyle bildirilir.

Birinci fıkrada sözü edilen sigorta acenteleri dışındaki sigorta acenteleri hakkında yasal kovuşturmayaya geçilmesi sigorta şirketleri tarafından verilen yetkilerin geri alınması veya acentelik sözleşmelerinin sona ermesi halleri de yedi gün içinde sigorta şirketleri tarafından Birliğe gerekçeleriyle bildirilir.

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

Birlik, aracılık yapma yetkisine sahip acentelere ve Sicilde kaydı bulunan acentelerin durumlarındaki değişikliklere ilişkin bilgiyi kapsayan Bülteni her ay Müsteşarlığa ve sigorta şirketlerine bildirilir.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerinin kaldırılması

Madde 13-Tahsil ettikleri sigorta primlerini kanunda öngörülen süreler içinde sigorta şirketine intikal ettirmeyen, ilgili mevzuatın asgari peşin tahsilat ve azami vade şartlarına ilişkin hükümlerine aykırı işlemler yapan veya sigortaşirketince kendisine verilen yetkilerin dışına çıkarak sözleşme akdeden sigorta acentelerinin sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri sigorta şirketleri tarafından durumun tespitinden itibaren yedi gün içerisinde kaldırılarak usulü dairesinde tescil ve ilan olunur. Keyfiyet, tescilden itibaren yedi gün içinde Sicile işlenmek üzere gerekli bilgi ve belgelerle Birliğe bildirilir.

Sigorta şirketleri, sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri kaldırılan sigorta acentelerine, bu yetkileri, kaldırıldığı tarihten itibaren bir ay geçmeden tekrar veremez.

Sigorta primlerinin tahsili

Madde 14- (Değişik: 14/7/1995 RG-Yönetmelik)

Sigorta primlerinin peşin tahsili esastır. Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığında taksitlerin miktarı, kesin ödeme zamanı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir veya poliçe üzerine yazılır.

Poliçenin teslimi sırasında peşin olarak tahsil edilecek miktar, toplam primin yüzde 25'inden az olamaz. Ödenecek primin geri kalan kısmı, peşinatın ödenmesini izleyen aydan başlamak üzere, en geç beş ay içinde, her ay için peşinattan sonra kalan primin asgari yüzde 20'si oranında olmak üzere, taksitler halinde tahsil edilir. Poliçe teminatının başlangıç tarihinden başlamak üzere, geri kalan prim tutarının en geç üç ay içinde tamamen ödenmesi kaydıyla, bu esaslar dışında taksitlendirme de yapılabilir.

Tekne, uçak, lokomotif sigortaları ve inşaat sigortaları ile makine montaj sigortalarında peşinat dışında kalan kısım, ilk taksidin ödendiği tarihten itibaren en çok dokuz ay içerisinde tahsil edilir; inşaat ve montaj sigortalarında bu süre sigorta süresinin üçte ikisi kadardır. Bir yıl ve daha kısa süreli hastalık sigortaları ile zirai sigortalarda, sigorta süresini aşmamak kaydıyla yapılacak vadelenmeler için ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Müsteşarlık, sigorta branşları itibariyle uygulanacak prim tahsiline ilişkin usul ve esasların taraflar arasında serbestçe belirlenebilmesi için düzenlemeler yapabilir.

Hayat ve bir yıldan uzun süreli hastalık sigortalarında, prim tahsiline ilişkin usul ve esaslar kendi teknik esaslarına tabidir. Hayat sigortalarına bağlı olarak verilen ferdi kaza ve hastalık sigortası teminatlarına ait primlerin tahsilinde, hayat sigortası primlerinin tahsiline ilişkin usul ve esaslar uygulanır.

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

Prim tahsilatına ilişkin olarak ilgili mevzuatlarında özel hükümler bulunan zorunlu sigortalarda, öncelikle sözkonusu hükümler tatbik olunur. Bu hükümlere aykırılık aynı zamanda bu maddeye aykırılık teşkil eder.

Sigorta acenteleri, sigorta prim alacağını tescil veya miktarını tenzil edemezler.

Primlerin sigorta şirketine intikali

Madde 15- Sigorta acenteleri, bir hafta süresince tahsil ettikleri primlerin komisyon ve ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan kısmını, en geç ertesi haftanın son iş gününün bitimine kadar sigorta şirketine posta çeki, posta havalesi veya şirket adına açılmış bir banka hesabına yatırmak suretiyle ya da diğer yollarla intikal ettirmek zorundadırlar.

Tahsil edilen primlerden sigorta acentelerine ödenecek komisyonların mahsubuna ilişkin usul ve esaslar Birlikçe düzenlenir.

Sigorta acentelerinin tahsil ettikleri primler sigorta şirketleriyle yaptıkları cari hesap sözleşmesine konu teşkil edemez.

Hesap mutabakatı

Madde 16- Sigorta acenteleri, tahsil ettikleri primleri poliçeler itibariyle ayrı bir hesapta tutmak zorundadırlar.

Her ayın ilk on günü içinde, bir önceki ayın üretim, tahsilat ve ödemeleri için taraflar arasında mutabakat yapılır ve buna ilişkin belgelerin birer örneği usulüne uygun olarak saklanır.

Teminat

Madde 17- Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerini haiz sigorta acenteleri faaliyet başlamadan önce şirket nezdinde 250 milyon liradan az olmamak üzere teminat göstermek zorundadırlar. Ancak, hayat, hastalık, ferdi kaza sigortaları ve zorunlu sigortalarda sınırlı olarak yetkilendirilen sigorta acenteleri için asgari teminat miktarı 50 milyon liradır.

Bu teminatlar, her yıl Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan toptan eşya fiyatları endeksi artış oranını aşmamak kaydıyla Müsteşarlıkça artırılabilir.

Sigorta şirketlerince teminat olarak kabul edilecek değerler;

- a) Türk Lirası olarak nakden tevdiat ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasınca alım satımı yapılan dövizler,
- b) Devlet iç ve dış istikraz tahvilleri, Hazine Bonoları, gelir ortaklığı senetleri ile Devletçe ihraç edilecek diğer menkul değerler,
- c) Sermayesinin en az %51'i Devlete ait şirketlerin hisse senetleri,
- d) Müsteşarlıkça kabul edilen diğer sermaye piyasası araçları,
- e) Gayrimenkuller,
- f) Banka teminat mektuplarıdır.

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

Sigorta acentelerinin acentelikleri sona ermedikçe ve sigorta şirketlerine olan borcu tamamen ödenmedikçe, teminat serbest bırakılamaz.

Tutulacak defterler

Madde 18- Sözleşme yapmaya veya prim tahsiline yetkili sigorta acenteleri, kanunen tutulması zorunlu olan defterlerden başka, birbirini takip eden sayfa numaralı, noterce onaylanmış aşağıdaki defterleri de tutmak zorundadırlar.

- a) Sözleşme Kayıt Defteri: Bu deftere, varsa sigorta teklifnamesinin tarihi, sigorta ettirenin adı, soyadı, adresi, poliçe ve ek belgenin numarası, poliçenin tanzim tarihi, sigortanın başlangıç ve bitiş tarihi, rizikonun türü ve mevki, prim ve ayrıntısı ile taksit tutar ve tarihleri kaydedilir.
- b) Teklifname Kayıt Defteri: Bu deftere, teklifnamenin verilmiş tarihi, sigorta sözleşmesi yapmak isteyeninin adı, soyadı, adresi, yapılmak istenen sigorta sözleşmesinin süresi ve rizikonun türü kaydedilir.

Teklifname kayıt defteri sadece hayat sigorta acenteleri tarafından tutulur.

- c) Tahsilat Defteri: Bu deftere, her sigorta sözleşmesine ve ek belgeye ait primlerin hangi tarihlerde tahsil edildiği ve şirkete gönderildiği tarih, alınan peşinat ve senetler ile primi tahsil edilemiyerek şirkete iade edilen poliçe ve ek belgeler kaydedilir.

Tahsilat defteri prim tahsil yetisine sahip sigorta acenteleri tarafından tutulur.

Defterlerle ilgili usul ve esaslar Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Birlik tarafından tesbit edilir.

Defterler her sigorta şirketi ve branşı için ayrı ayrı tutulur.

Komisyonlar

Madde 19- Sigorta sözleşmelerinde sigorta acentelerine ödenecek istihsal komisyon oranı Birliğin görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Kar paylı hayat sigortalarında sigorta acentelerine ödenecek komisyon oranları, cari yıl 12 aylık prim toplamı temel alınarak, birinci yıl yüzde 45'i, ikinci yıl yüzde 20'yi ve üçüncü yıl için ise yüzde 15'i ve her ne olursa olsun tasdikli tarifelerindeki istihsal komisyon oranını aşmamak kaydıyla müteakip yıllara yayılabilir. Komisyonların müteakip yıllara yayılması durumunda yıllar itibarıyla uygulanan komisyon oranlarının toplamı yüzde 80'i geçemez.

Diğer hayat sigortalarında sigorta acentelerine ödenecek komisyon oranları ve süreleri şirketlerce düzenlenen ve Müsteşarlıkça onaylanan hayat sigorta tarifelerine ait teknik esaslarda belirtilir.

Teşvik Komisyonu

Madde 20- Sigorta acentelerine, bir takvim yılı içinde hayat dışı sigortalardan sağladıkları cari yıl net prim istihsaline bir önceki yıl sonu muallak hasar ve önceki yıl

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

prim rezervinin ilavesi suretiyle bulunan toplam ile (toplam gelir) cari yıl komisyonu, cari yıl ödenen hasar toplamı, cari yıl sonu muallak hasar ve cari yıl prim rezervi toplamı (toplam gider) arasındaki olumlu farkın yüzde 15'ini aşmayacak şekilde teşvik komisyonu ödenebilir.

Teşvik komisyonunun hesaplanmasında,

- a) Net prim: Deprem sigortaları, yeşilkart sigortaları, zorunlu sigortalar, hayat sigortaları ve her türlü sorumluluk sigortaları ile uçak ve ona bağlı sigortalar ve tekne ve ona bağlı sigortaların primleri hariç, iptaller düşüldükten sonra bedeli nakden tahsil edilip şirket kayıtlarına intikal ettirilen toplam primi,
- b) Muallak hasar: Reasüröre isabet edenler dahil yıl sonu itibariyle gerçekleşmiş fakat ödenmemiş hasarlar toplamını,
- c) Prim rezervi: İlgili yıl net primin cari rizikolar karşılığını,
- d) Ödenen hasar: Reasürörlere isabet eden hasar dahil cari yıl içerisinde ödenmiş olan hasar ve bu hasara ilişkin masraflar toplamından sovtaj ve rücu hakkının kullanılması sonucu elde edilecek değerlerin düşülmesi sonucu bulunacak meblağı,
- e) Komisyon: Sigorta acentesine şirketlerce ödenen prim komisyonlarını, ifade eder.

Aynı sigorta şirketine bir yıldan az süreyle sigorta acenteliği yapanlar ile prim ödeme esasına uymayan ve teminat açığı bulunan sigorta acentelerine ilgili şirketlerce herhangi bir şekil ve surette, nakden veya hesaben teşvik komisyonu ödenemez.

Kuruluş masrafları

Madde 21- İlk olarak işe başlayan veya bir yıl ve daha uzun süre faaliyetlerine ara veren sigorta acentelerine bir defaya mahsus olmak üzere ilgili sigorta şirketince belge karşılığında ödenecek kuruluş masraflarının oran veya miktarı sigorta şirketlerince serbestçe belirlenir.

Kimlik

Madde 22- Gerçek kişi acenteler ile gerçek veya tüzel kişi acenteler adına hareket eden kişilere, yetkilerini gösterir bir kimlik verilir.

Kimlik gerçek kişi sigorta acentelerine, adına aracılık faaliyetinde bulunduğu sigorta şirketleri, tali acentelere sigorta acenteleri, gerçek veya tüzel kişi acenteler adına hareket edenlere ise, acenteler tarafından verilir.

Sigorta acenteleri kimlik verdiği kişileri sigorta şirketlerine bildirirler.

Kimlik örneği Birlikçe belirlenir.

Gerçek kişi acenteler ile gerçek veya tüzel kişi acenteler nezdinde çalışan kişiler ve acente adına istihsal faaliyetinde bulunmaya yetkili olanlar kendi iş yerleri dışında bu kimliği ibraz etmedikçe sigorta sözleşmelerine aracılık yapamazlar.

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

Acentelik sözleşmesinin feshi halinde gerçek kişi acentelere verilen kimlikler sigorta şirketine veya sigorta acentesine derhal iade edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Diğer Hükümler

Denetim esasları

Madde 23- Acentelerin Kanun ve bu yönetmelik kapsamına giren bütün iş ve işlemleri, Kanunda belirtilen esaslara göre denetlenir.

Sigorta şirketleri sigorta acentelerinin Kanun ve bu yönetmelikte belirtilen nitelikleri taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, teminatla ilgili yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak zorundadırlar.

Bu zorunluluk sigorta acenteleri için tayin edecekleri tali acenteler için de geçerlidir.

Bilgi verilmesi ve ibraz yükümlülüğü

Madde 24- Acenteler, Kanuna göre yetkili olanların, Kanun hükümleri ile ilgili görecekleri bütün bilgileri vermeye ve isteyecekleri bütün hesap, kayıt, defter ve belgeleri ibraz etmeye zorludurlar.

Yetki devri ve tazminat ödeme yasağı

Madde 25- Sigorta acenteleri sigorta şirketlerinin yazılı izni olmadan tali acentelik tesis edemezler.

Sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilen sigorta acenteleri bu yetkilerini devredemezler.

Sigorta acenteleri sigorta şirketleri adına her ne surette olursa olsun sigorta tazminatı veya tazminata ilişkin avans ödeyemezler.

Ticari faaliyet yasağı

Madde 26- Hayat, hastalık, ferdi kaza sigortaları ve zorunlu sigortalarla sınırlı olarak yetki verilen sigorta acenteleri hariç olmak üzere, kendilerine sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkileri verilen sigorta acenteleri, sigorta acenteliği dışında başka bir ticari faaliyette bulunamazlar.

Diğer yükümlülükler

Madde 27- Acenteler mevzuata ve kendilerine verilen talimatlara uygun hareket etmek, adına çalıştıkları sigorta şirketlerinin veya acentelerinin ve sigortalıların hak ve menfaatlerini korumak ve bunları tehlikeye düşürecek hareketlerden kaçınmak, sigortacılığın icaplarına uymak ve görevlerini iyi niyet ve dürüstlikle yürütmekle yükümlüdürler.

R.G. Tarih: 14.12.1994

R.G. No : 22141

Sigorta acenteleri sigorta şirketlerine, tali acenteler ise sigorta acentelerine yanlış, yanıltıcı bilgi ve belge veremezler. Acentelerin bu yükümlülükleri sigorta sözleşmesi yaptırmak isteyenlere karşı da geçerlidir.

Acenteler ünvanlarını aracılık fonksiyonlarını gözden kaçırarak veya gizleyecek şekilde kullanamazlar. Bunların ilan, reklam, afiş ve tabelalarında aracılık hizmetlerini belirleyen ifadeleri ünvanları ile aynı puntolarda yazdırmaları ve ünvanlarının bir sigorta şirketi anlamını taşıması şarttır.

Bankaların acentelik yapması

Madde 28- Bankalar, bu yönetmeliğin 8'inci, 17'nci, 20'nci ve 26'ncı maddeleri ile 9'uncu maddesinin son fıkrası hükmüne tabi değildir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 29- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle 24.10.1991 tarih ve 21031 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Sigorta ve Reasürans Aracıları Hakkında Yönetmeliğin acentelerle ilgili hükümleri yürürlükten kalkar.

Geçici Madde 1- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yürürlükteki mevzuata uygun olarak faaliyet gösteren gerçek kişi acentelerde 5'inci maddenin (c) bendinde öngörülen şart aranmaz.

Geçici Madde 2- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yürürlükteki mevzuata uygun olarak sözleşme yapmaya veya prim tahsiline yetkili olarak sigorta acenteliği faaliyetinde bulunanlar 6 ay içinde durumlarını 7'nci maddenin ikinci fıkrası ve 8'inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrasında öngörülen şartlara intibak ettirmek zorundadırlar.

Geçici Madde 3- Bu yönetmeliğin 18'inci maddesinde belirtilen defterlere ilişkin yeni bir düzenleme yapıncaya kadar eski defterlerin tutulmasına devam olunur.

Geçici Madde 4- 31.12.1994 tarihine kadar sigorta acentelerinin aracılık sözleşmelerinden doğan tüm borçları sigorta acentelerince en geç 30.6.1995 tarihine kadar ilgili sigorta şirketine ödenerek tasfiye edilir.

Geçici Madde 5- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce sigorta acenteliği yapanlar bu yönetmeliğin 17'inci maddesinde belirtilen teminatı en geç 31.3.1995 tarihine kadar tesis etmek zorundadırlar.

Yürürlük

Madde 30- Bu Yönetmelik 1.1.1995 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31- Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.